

Elnöki köszöntő
a martonvásári „Beethovennel a szabadban” című koncerten

(Martonvásár – 2025. július 12.)

„Azt kérdezi, honnan vannak az ötleteim? Ezt nem tudom biztosan megmondani. Hívatlanul jönnek [...], kint a szabadban, az erdőben, séta közben, az éjszakák csendjében, hajnalban azok a hangulatok [...], amelyeket a költő szavakra fordít, én pedig hangokra.”¹

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Beethoventől származnak az imént idézett szavak. Köztudott, hogy a zeneszerző nagyon szerette a természetet, és sok időt töltött vidéki sétákkal. Tudjuk, hogy szerette ezt a kastélyparkot is. Ide, a martonvásári Brunszvik-kastélyhoz és a Brunszvik családhoz Beethovent személyes szálak fűzték. Az emberi életnek olyan szálai – szeretetkapcsolatok, alkotások –, amelyekért érdemes élni.

Talán az a hangverseny, amelyre itt, a martonvásári kastélyparkban, Beethoven tiszteletére évről évre összegyűlünk, ebben szeretne segíteni bennünket is. Hogy az életnek azokra a szálaira, amelyekért érdemes élni, újra meg újra ráhangolódhassunk.

„Beethovennel a szabadban.” Ez a címe annak a háromestés koncertsorozatnak, amelynek egyik estje a hagyományok szerint minden évben a Magyar Tudományos Akadémiáé és a Magyar Kutatási Hálózaté. Ha egy kicsit mögéjük tekintünk, a cím mindkét szava – „Beethoven” és „a szabadban” is – segíthet bennünket az élet meghatározó értékeire való ráhangolódásban.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Beethoven iránti tiszteltünknek két forrása is lehet. Az egyik művészete és művészetének korszakokon átívelő nagysága, hatása. A másik, hogy műveinek jelentős részét Beethoven komoly testi betegségek és lelki megpróbáltatások terhe alatt írta. Benne nemcsak a művészt tisztelhetjük, hanem az embert is, aki az őt ért megpróbáltatások súlya alatt alkotott és teremtett értéket – másoknak. Az egyik legismertebb, neki tulajdonított

¹ <http://www.forelise.com/beethoven>

idézetből tudjuk: „Az élet keresztjei olyanok, mint a kotta keresztjei: felemelnek.” Ma elhangzó művei mellett ez a gondolat is emelhet bennünket, és segíthet megtalálni az életet adó utat a nehézségeinkhez való viszonyulásban.

A közel hetvenéves múltra visszatekintő martonvásári hangversenysorozat címének második szava: „a szabadban”. E nyári Beethoven-estek különlegessége, hogy a természetben, a zeneszerző lába nyomát is őrző park fái között szólalnak meg művei. A parkon belül pedig egy szigeten vagyunk, amely – mint elkülönült tér – egyrészt „szabad” a világ többi részétől, másrészt a teljességet is jelképezi: közösséget, egymásra utaltságot teremt azok között, akik összegyűlnek rajta.

A Brunszvik-kastély parkjának kis szigete egy nyári estére minden évben a magyar tudósközösség összetartozásának, és ezen túl tudomány és művészet közösségének jelképévé válik. Egy szigeten vagyunk együtt, hogy ne legyünk elszigeteltek, és értsük egymás nyelvét. Ebben segít bennünket a nyelven túli nyelv: a zene.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

„Azt kérdezi, honnan vannak az ötleteim? Ezt nem tudom biztosan megmondani.” – írta Beethoven. – „Hívatlanul jönnek [...], kint a szabadban, az erdőben, séta közben, az éjszakák csendjében, hajnalban, a hangulatok [...], amelyeket a költő szavakra fordít, én pedig hangokra.”

Talán ma este, séta közben, a park csendjében vagy Beethoven zenéjében mi is meghallhatjuk azt, amit érdemes további alkotó- vagy kutatómunkába „fordítanunk”. Vagy felismerhetjük, hogyan tudunk méltó feloldást találni nehéz helyzeteinkre.

Köszönöm a Nemzeti Filharmonikus Zenekarnak és főzeneigazgató-karmesterének, Vashegyi Györgynek, valamint Falvay Attila Kossuth-díjas hegedűművésznek, érdemes művésznek, hogy a zene nyelven túli nyelve által, Beethovennel együtt ráhangolnak bennünket arra, ahogyan érdemes élni.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket, és felemelő zenei élményt kívánok Mindnyájunknak!